

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Uvidom u naučnoistraživački rad, stručne reference, pedagošku djelatnost, kao i na osnovu dugogodišnje saradnje sa dr Irenom Radoman Vujačić, sa velikim zadovoljstvom konstatujem da kandidatkinja ispunjavaju sve uslove predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijuma za izbor u akademska zvanja, za izbor u zvanje docent.

Sa posebnim zadovoljstvom, Senatu Univerziteta Crne Gore predlažem da se **dr Irena Radoman Vujačić** izabere u zvanje docent za oblast Internistička grupa kliničkih medicinskih predmeta na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Aneta Bošković, redovni profesor
Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblasti Hirurške grupe kliničkih medicinskih predmeta i Grupe predmeta uvoda u medicinu na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 27.01.2023. godine. Na raspisani konkurs javila se kandidatkinja **DR MARIJANA KARIŠIK**.

BIOGRAFIJA

Marijana Karišik je rođena 27. 12. 1971. godine u Bijelom Polju (Crna Gora). Medicinski fakultet Univerziteta u Kragujevcu završila je 1997. godine a specijalizaciju anesteziologije sa reanimatologijom na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu 2008. godine. Specijalističke akademske studije završila je 2009. godine na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Doktorsku disertaciju pod nazivom "Klinička procjena uticaja stresa na jačinu postoperativnog bola kod djece predškolskog uzrasta" odbranila je 2021. godine na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Kragujevcu. Svoje umijeće nadgradila je pohađajući kurs za predavača i instruktora u zbrinjavanju disajnog puta kod prof. Roberta Grejfa (eng. Robert Greif), redovnog profesora na Medicinskom fakultetu u Bernu (Švajcarska), 2013. godine, nakon što je osvojila prvu nagradu na drugom Evropskom kongresu za zbrinjavanje disajnog puta u Istanbulu sa radom "Anesthesia Management in Patients with Treacher - Collins Sy". Marijana je takođe bila učesnik seminara pedijatrijske anestezije i intenzivnog liječenja i urgentnih stanja u pedijatriji, koji su se održavali u Salzburgu, pod pokroviteljstvom Austrijsko-Američke fondacije, a predavači su bili profesori dječije bolnice iz Filadelfije (eng. "Children's Hospital of Philadelphia: Pediatric Anesthesia and Intensive Care and Pediatric emergency conditions"), 2009. i 2014. godine. Pedijatrijsku anesteziju je usavršavala kod profesora M. Vittingoff i M. Weiss u Univerzitetskim dječjim bolnicama u Cirihi i Gracu i u "Great Ormond Street Hospital for Children" u Londonu. U periodu od 2017. do 2019. godine, dok je radila u Univerzitetskoj bolnici "Mater Dei" (eng. "Mather Dei") na Malti, napisala je udžbenik "Praktični vodič kroz pedijatrijski disajni put" (eng. "Practical guide through paediatric airway") za englesko govorno područje. Marijana je i autor 17 originalnih naučnoistraživačkih radova, od kojih je 1 sa

"SCI/SCIE" liste. Učestvovala je kao predavač na brojnim međunarodnim naučnim skupovima i kao instruktor na brojnim kursovima za zbrinjavanje disajnog puta u zemlji i inostranstvu organizovanim od strane Evropskog udruženja za zbrinjavanje disajnog puta (eng. European Airway Management Society-EAMS) a bila je i organizator brojnih naučnih skupova u svojoj zemlji. Član je Evropskog udruženja pedijatrijskih anesteziologa (eng. European Society for Paediatric Anaesthesiology-ESPA), član je vijeća u Evropskom udruženju anesteziologa i intenzivista (eng. European Society of Anaesthesiology and Intensive Care-ESAIC) i član subkomiteta za zbrinjavanje disajnog puta kod djece pri Evropskom udruženju za zbrinjavanje disajnog puta (EAMS). Učestvovala je u osnivanju Društva anesteziologa i intenzivista Crne Gore 2020. godine i predsjednica je istog. Udata je. Majka briljantne dvadesetogodišnje kćerke Irine. Aktivno govori engleski jezik.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Visoka Medicinska škola u Beranama,
predmet anestezija i intenzivna njega, predavač
Berane, 2021-i danas

Klinički Centar Crne Gore
Institut za bolesti djece, anesteziolog na odjelenju Anestezije i intenzivne njege
Podgorica, 2019 – i danas

Univerzitetska bolnica "Mater Dei", Malta Department of Anesthesia, anesteziolog, Malta, 2017 – 2019
Radno mjesto je podrazumijevalo izvođenje svih anestezioloških procedure kod adultnih i pedijatrijskih pacijenata u oblastima neurohirurgije, vaskularne hirurgije, grudne hirurgije, abdominalne hirurgije, urologije, ortopedije, traume, ginekologije, otolaringologije, maksilofacijalne hirurgije, oftalmologije; anesteziološke procedure u svim u hitnim stanjima (hirurško i radiološko zbrinjavanje), anesteziološke procedure u ambulantnoj i radiološkoj dijagnostici kao i anesteziološke procedure tokom radioloških terapijskih postupaka.

Klinički Centar Crne Gore
Institut za bolesti djece, načelnik odjeljenja Anestezije i reanimacije
Podgorica, 2012 – 2015

Klinički Centar Crne Gore
Institut za bolesti djece, anesteziolog na odjelenju Anestezije i intenzivne njege
Podgorica, 2008 – 2012

Klinički Centar Srbije,
Klinički Centar Crne Gore, specijalizant
Beograd/Podgorica, 2002 – 2008

Zbog porodijskog odsustva (kćer mi je rođena u martu 2002 godine) produženomi je bilo vrijeme trajanja specijalističkog staža.

Dom zdravlja "Dimitrije-Dika Marenčić, doktor opšte prakse
Danilovgrad, 2000 – 2002

Klinički Centar Crne Gore,
domovi zdravlja u Podgorici, pripravnički staž
Podgorica, 1998 – 1999

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Radovi u naučnim časopisima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa po Scopusovom rangiranju)			
1.	Vittinghoff M., Lonnqvist P.A., Mossetti V., Heschl S., Simic D., Colovic V., Dmytriiev D., Holzle M., Zielinska M., Kubica-Cielinska A., Lichtenstein EL., Budic I., Karisik M., Belen De HM., Smedile F., Morton NS. Postoperative pain management in children: Guidance from the pain committee of the European Society for Paediatric Anesthesiology (ESPA Pain Management Ladder Initiative). Pediatric Anesthesia. 2018;1-14; DOI: 10.1111/pan. 13373. Special interest article."	10	0,6
Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa po Scopusovom rangiranju)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Karišik M. Gligorović Barhanović N., Vulović T., Simić D. Postoperative pain and stress response: does child's gender have an influence? Acta Clin Croat. 2019; 58:274-280 Original Scientific Paper; DOI: 10.20471/acc. 2019.58.02.10.	6	6
2.	Karišik M., Janjević D., Sorbello M. Fiberoptic bronchoscopy versus video laryngoscopy in pediatric airway management. Acta Clin Croat. 2016; (Suppl. 1) 55:51-54; DOI: 10.20471/acc.2016.55.s1.06.	6	6
3.	Karišik M. Simple, Timely, Safely? Laryngeal Mask and Pediatric Airway. Acta Clin Croat (Suppl. 1) 2016; 55:55-61. DOI:10.20471/acc.2016.55.s1.07	6	6
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Šulem M., Kosanović R., Ječmenica J., Ivanišević M., Karišik M., Minić P. Strano telo u bronhu dijagnostikovano tokom elektivne operacije implantacije kohlearnog aparata-prikaz slučaja. SJAiT. 2015/3-4; 616.231-003.6-053.2; 215890956.	4	0,6
2.	Mandraš A., Marković D., Budić I., Vulićević I., Karišik M., Simić D. Mehanička ventilacija kod bolesnika sa hroničnom opstruktivnom bolešću pluća. SJAiT. 2015/3-4; 616.24-036.1-085.816; 215874828.	4	0,6
3.	Karišik M. Challenges in pediatric airway. SJAiT. 2015/3-4; 616-089.5-053.2; 215890188.	4	4
4.	Karišik M., Janjević D., Simić D., Mandraš A., Antonijević V., Janković R. Prisustvo svijesti za vrijeme anestezije. (Awareness during anaesthesia). SJAiT. 2014/7-8; 616-089.5-06.	4	0,6
5.	Trpković S., Pavlović A., Videnović N., Karišik M., Sabljak V., Stevanović K. Primena oksigenoterapije u vanbolničkim i bolničkim uslovima. SJAiT. 2014/7-8; 615.835.3; 616-083.98.	4	0,6
6.	Miličić B., Lađević N., Mandraš A., Karišik M., Tošković A., Kukić B. Sedacija i anestezija za dijagnostičke procedure-kolonoskopija, gastroskopija, cistoskopija, radiološke procedure. SJAiT. 2014/7-8; 616-089.5-072.	4	0,6
7.	Karišik M., Janjević D., Dolinaj V., Simić D., Mandraš A., Kalezić N. Procjena disajnog puta u pedijatrijskoj anesteziji. SJAiT. 2014/5-6; 616-089.163-053.2; 209724172.	4	0,6
8.	Sorbello M., Nicosia S., Karišik M., Janjević D. Role of video-assisted techniques for airway management in pediatric patient. SJAiT. 2014/5-6; 616.22-072.1-053.2; 209713164.	4	1,3
9.	Dolinaj V., Lončar T., Božić T., Karišik M., Marković D., Janjević D. Neinvazivna mehanička ventilacija pluća. SJAiT. 2014/1-2; 615.816.2 204288268.	4	0,6
10.	Janjević D., Dolinaj V., Karišik M., Marković D., Kalezić N. Visokofrekventna džet ventilacija. SJAiT. 2014/1-2; 616.24-008.4-089.874; 615.816; 204289036.	4	1,3
11.	Karišik M., Likić D. Totalna intravenska anestezija u operaciji resekcije i rekonstrukcije posttraumatske lezije lijevog principalnog bronha kod dvanaestogodišnjeg dječaka. Medicinski zapisi. 2010; 59:69-74. ISSN 0419-7747	2	2
12.	Karišik M. Vulović T., Simić D. "Pediatric Airway Management: Steps through the time. Journal of Surgery. 2022; Volume 07; Issue 02; ISSN: 2575-9760.	4	4
13.	Karišik M. Emergency pediatric airway: How to manage and keep it safe? Acta Med Croatica. 2018; 72 (Suppl. 1) 63-70.	4	4
Monografije		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
M1 naučna monografija izdata od strane renomiranog međunarodnog izdavača naučne literature			
1.	Karišik M. Practical guide through paediatric airway. LAP LAMBERT Academic Publishing. June 19, 2018. ISBN-10: 3659715689; ISBN-13: 978-3659715686.	10	10
M2 Poglavlje u monografiji izdatoj od strane renomiranog međunarodnog izdavača naučne literature		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Karišik M. Poglavlje "Disajni put"; urednik Simić D: Pedijatrijska anestezija, Beograd, 2020, Akademski misao, pp 57-70.	6	6
Radovi na naučnim konferencijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
K1 Predavanje po pozivu na međunarodnom skupu štampano u cjelini (neophodno pozivno pismo)			
1.	Predavanje na II Balkanskom Simpozijumu za upravljanje disajnim putem. "The role of the	3	3

supraglottic airway devices in management of pediatric airway". Skopje; 2013.

3. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
Mentorstvo		0,5	1
P12 Na osnovnim studijama			
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	U skladu sa odlukom Vijeća Medicinskog fakulteta u Podgorici br. 197 od 02.02. 2023. godine	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		20		58,4
2. PEDAGOŠKI RAD		2		6
UKUPNO				64,4

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Ia ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr sci med Marijana Karišik završila je Medicinski fakultet i doktorske studije na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Kragujevcu (1997, 2021), a Specijalističke akademske studije i specijalizaciju anesteziologije sa reanimatologijom na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu (2011, 2008). Svoje znanje i vještine nadgradila je pohađajući kurs za predavača i instruktora u zbrinjavanju disajnog puta kod prof. Roberta Grejfa (eng. Robert Greif), redovnog profesora na Medicinskom fakultetu u Bernu (Švajcarska), 2013. godine, nakon što je osvojila prvu nagradu na Evropskom kongresu za zbrinjavanje disajnog puta u Istanbulu. Marijana je takođe bila učesnik seminara pedijatrijske anestezije i intenzivnog liječenja i urgentnih stanja u pedijatriji, koji su se održavali u Salzburgu, pod pokroviteljstvom Austrijsko-Američke fondacije, a predavači su bili profesori dječije bolnice iz Filadelfije (eng. "Children's Hospital of Philadelphia: Pediatric Anesthesia and Intensive Care and Pediatric emergency conditions"), 2009. i 2014. godine. Pedijatrijsku anesteziju je usavršavala kod profesora u Univerzitetskim dječjim bolnicama u Cirihi, Gracu i Londonu. Od 2002. do 2017. godine radila je u Institutu za bolesti djece KCCG u Podgorici a zatim ponovo, od 2019. godine do danas. U periodu od 2017. do 2019. godine, dok je radila u Univerzitetskoj bolnici "Mater Dei" (eng. "Mather Dei") na Malti, napisala je udžbenik "Praktični vodič kroz pedijatrijski disajni put" (eng. "Practical guide through paediatric airway") za englesko govorno područje. Učestvovala je kao predavač na brojnim međunarodnim naučnim skupovima. Kao instruktor držala je radne stanice i obučavala polaznike zbrinjavanju otežanog disajnog puta kod odraslih pacijenata i djece na međunarodnim kongresima u zemlji i inostranstvu akreditovanim ili organizovanim od strane Evropskog udruženja za zbrinjavanje disajnog puta (eng. European Airway Management Society-EAMS) a bila je i organizator brojnih naučnih skupova u svojoj zemlji. Član je Evropskog udruženja pedijatrijskih anesteziologa (eng. European Society for Paediatric Anaesthesiology-ESPA), član je vijeća u Evropskom udruženju anesteziologa i intenzivista (eng. European Society of Anaesthesiology and Intensive Care-ESAIC) i član subkomiteta za

zbrinjavanje disajnog puta kod djece pri Evropskom udruženju za zbrinjavanje disajnog puta. Učestvovala je u osnivanju Društva anesteziologa i intenzivista Crne Gore 2020. godine i predsjednica je istog. Doktorsku disertaciju pod nazivom "Klinička procjena uticaja stresa na jačinu postoperativnog bola kod djece predškolskog uzrasta" odbranila je 2021. godine na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Kragujevcu.

Uvidom u dokumentaciju, a u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja, dr Marijana Karišik stepenom obrazovanja ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje docent.

IIa ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Pregledom naučno-istraživačke i stručne biografije dr sci med Marijane Karišik, prikazano je 17 radova koji su objavljeni u časopisima koji se nalaze u bazama naučnih radova SCI/SCIE/SSCI//A&HCI u kategorijama Q1 i Q5. Dr Marijana Karišik je i autor naučne monografije "Praktični vodič kroz pedijatrijski disajni put" (eng. "Practical guide through paediatric airway") za englesko govorno područje, objavljenog u inostranstvu. Naučno interesovanje dr sc. med. Marijane Karišik je posebno posvećeno rješavanju izazova vezanih za disajni put pacijenata, kao i na preoprativnu pripremu i kontrolu postoperativnog bola kod pedijatrijskih pacijenata.

Od 17 objavljenih radova, posebno se ističe rad pod naslovom: "Postoperative pain management in children: Guidance from the pain committee of the European Society for Paediatric Anaesthesiology (ESPA Pain Management Ladder Initiative)", *Paediatr Anaesth* 2018 Jun;28(6):493-506, <https://doi.org/10.1111/pan.13373>. Ovaj rad je bio objavljen u časopisu Q1 kategorije, rangiran u prvih 25% časopisa po Scoposovom rangiranju. Ovdje je dr Karišik koautor i jedan od eksperata Evropskog društva za pedijatrijsku anesteziologiju, koji su nakon sprovedene velike multicentrične Evropske studije, sastavili konsenzus preporuka za liječenje i kontrolu postoperativnog bola kod djece a koji obuhvataju sve nivoe kontrole bola, od bazičnih pa do naprednih metoda u zavisnosti od vrste hirurške intervencije. Ove preporuke imaju svoju važnost i u tome što uzimaju u obzir postojanje velikih varijacija u dostupnim finansijskim, ljudskim i infrastrukturnim resursima u pedijatrijskim

bolnicama u zavisnosti od toga u kojem dijelu Evrope se ove preoprake primjenjuju.

U radu Karišik M. " Postoperative pain and stress response: does child's gender have an influence? Acta Clin Croat. 2019; 58:274-280 Original Scientific Paper; DOI: 10.20471/acc.2019.58.02.10." autor dr sci med Marijana Karišik je u originalnom naučnom istraživačkom radu rezultatima istakla u kolikom stepenu hirurška procedura pokreće multisistemski odgovor organizma na stres (hiruršku intervenciju) kod djece, razlike u polovima kod djece koje postoje u tom multisistemskom odgovoru na hirurški stres, intenziteta postoperativnog bola kod djece oba pola, kao i ulozi sedativa, midazolama u premedikaciji na smanjenje operativnog stres odgovora kod ispitanika oba pola, koji su podvrgnuti elektivnim procedurama hirurškog zbrinjavanja preponske kile u uslovima opšte anestezije sa premedikacijom (grupa ispitanika) i bez premedikacije (kontrolna grupa). Nivo stres odgovora ispitanika mjereno je vrijednostima serumskog kortizola preoprativno i postoperativno. Evaluacija kvaliteta bola vršena je pomoću Wong-Baker scale. U radu je za statističku analizu dobijenih podataka korišten statistički program SPSS za Windows 19.0 i STATISTICA 5.0. kao i drugi standardni statistički testovi. Rezultati istraživanja pokazali su da je preoprativno povećana uznemirenost roditelja uzrok povećanja anksioznosti djece ne samo preoprativno već i nakon završene hirurške procedure u postoperativnom oporavku. Dalje, specifične kognitivne karakteristike koje su se razvile tokom odrastanja djeteta utiču na kreiranje njihovog ponašajnog obrsaca uz uticaj genetičkih, socijalnih i fizioloških faktora kao i kulturoloških osobnosti sredine u kojoj žive. Tako da se promjene ponašanja djece u studiji mogu objasniti mnogim mikrosocijalnim alteracijama u strukturi i funkciji porodice gdje period patrijahalnog društva u prošlosti uzrokuje neke stereotipe i pravi plodno tlo za to. Dalje, rezultati istraživanja su pokazali da su majke dječaka, jedinaca, više zabrinute, uznemirenije, uplašenije i nezadovoljnije perioperativnim tokom, prijemom i postoprativnim zbrinjavanjem za vrijeme boravka u bolnici nego majke djevojčica, jedinica.

Kao i da su dječaci, jedinci, imali veći neuroendokrini odgovor na stres usljed hirurške intervencije. Studija je pokazala da je preoprativna psihološka priprema roditelja i djece prije planirane operativne procedure potrebna kako bi se poboljšao odnos

majka/otac/dijete a time i poboljšao konstruktivni doprinos pri samoj hospitalizaciji djeteta.

Takođe bih da istaknem naučnu monografiju dr sci med Marijane Karišik, koja je objavljena 2018. godine od strane LAP LAMBERT Academic Publishing pod naslovom: "Practical guide through paediatric airway". Ovaj udžbenik na engleskom jeziku na jasan i koncizan način objašnjava najvažnije anatomske i fiziološke osobnosti disajnog puta kod djece, kao i zbrinjavanja istog u određenim patofiziološkim i patoanatomskim stanjima. Poseban naglasak je dat na neophodnosti uspostavljanja adekvatne oksigenacije pacijenta u različitim scenarijima, kao i značaj supraglotičnih sredstava za zbrinjavanje disajnog puta kod djece.

Pored pomenutih publikacija, dr Karišik je rezultate svog naučno istraživačkog rada implementirala kroz svoja predavanja na brojnim međunarodnim naučnim skupovima a svoje kliničke vještine je prenosila na mlađe kolege i kao instruktor na brojnim kursovima.

Zaključujem da u pogledu naučnoistraživačkog i stručnog rada, dr sc. med. Marijana Karišik ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje.

IIIa ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr sc. med. Marijana Karišik je od akademske 2021/2022. godine pa do danas angažovana kao jedan od predavača u Visokoj medicinskoj školi u Beranama na predmetu: "Hirurgija i njega hirurških bolesnika" i na izbornom predmetu "Intenzivna njega i anestezija". U okviru tih predmeta ona predaje studentima značaj i sprovođenje njega bolesnika u operacionoj sali, tokom opšte/regionalne anestezije i u jedinicama intenzivnog liječenja.

Odlukom Vijeća Medicinskog fakulteta u Podgorici o kvalitetu pedagoškog rada, (br. 197, od 02.02.2023.) kvalitet pedagoškog rada dr sc. med. Marijane Karišik je ocenjen najboljom ocjenom.

Na osnovu izloženog, zaključujem da dr sc. med. Marijana Karišik u vezi sa pedagoškom osposobljenošću i kvalitetom pedagoškog rada ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		20		58,4
2. PEDAGOŠKI RAD		2		6
UKUPNO				64,4

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Pregledom naučno-istraživačkog, stručnog i pedagoškog rada kandidata, postignutih naučnih rezultata uz ispunjenost uslova propisanih Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore, kao i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja, dr Marijana Karišik ispunjava kriterijume za izbor u akademsko zvanje docent.

Predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Marijanu Karišik izabere za akademsko zvanje docent za Hiruršku grupu kliničkih medicinskih predmeta i Grupu predmeta uvoda u medicinu na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT
Prof. dr Dušica Simić

IZVEŠTAJ RECENZENTA I OCENA USLOVA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore br. 544/3 od 06.04.2023. godine imenovana sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izveštaja za izbor u akademsko zvanje za oblast Grupa predmeta uvoda u medicinu i Hirurška grupa kliničkih medicinskih predmeta, na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Na konkurs se prijavila 1 (jedna) kandidatkinja, dr sc. med. Marijana Karišik. Nakon detaljnog pregleda i analize dostavljenog konkursnog materijala, podnosim sledeći izveštaj:

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr sc. med. Marijana Karišik je diplomirala i stekla zvanje doktora medicine na Medicinskom fakultetu u Kragujevcu 1997. godine. Specijalizaciju iz anesteziologije sa reanimatologijom je završila na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu 2008. godine. Od 2008. godine radi u Institutu za bolesti djece Kliničkog centra Crne Gore kao specijalista anesteziologije na Odeljenju anestezije i intenzivne nege. Dr Karišik je posle specijalizacije nastavila svoje profesionalno usavršavanje redovno pohađajući kurseve i seminare u zemlji i inostranstvu, među kojima se posebno ističu seminari iz pedijatrijske anestezije i intenzivnog lečenja urgentnih stanja u pedijatriji koje je pohađala u Salzburgu u Austriji u toku 2009. i 2014. godini. Ovi seminari su bili organizovani pod pokroviteljstvom Austrijsko - Američke fondacije sa učešćem istaknutih predavača iz Dečije bolnice iz Filadelfije (Children's Hospital of Philadelphia). Od 2017. do 2019. godine dr Karišik je radila u bolnici Mater Dei koja se nalazi u Msidi na Malti. Doktorsku disertaciju pod nazivom "Klinička procijena uticaja stresa na jačinu postoperativnog bola kod djece predškolskog uzrasta" odbranila je 2021. godine na Medicinskom fakultetu u Univerzitetu u Kragujevcu.

Uzimajući u obzir navedene podatke kandidatkinja dr sc. med. Marijana Karišik ispunjava sve potrebne uslove u pogledu stepena obrazovanja predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje za oblast Grupa predmeta uvoda u medicinu i Hirurška grupa kliničkih medicinskih predmeta, na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Naučno interesovanje dr sc. med. Marijane Karišik je fokusirano na rešavanje izazova vezanih za pedijatrijski disajni put, kao i na kontrolu postoperativnog bola kod pedijatrijskih pacijenata. Od 17 objavljenih radova, posebno se ističe rad pod naslovom: "Postoperative pain management in children: Guidance from the pain committee of the European Society for Paediatric Anaesthesiology (ESPA Pain Management Ladder Initiative)", *Paediatr Anaesth* 2018 Jun;28(6):493-506, <https://doi.org/10.1111/pan.13373>. Ovaj rad je bio objavljen u časopisu Q1 kategorije, rangiran u prvih 25% časopisa po Scopusovom rangiranju. Ovde je dr Karišik koautor i jedan od eksperata Evropskog društva za pedijatrijsku anesteziologiju koji su sastavili konsenzus preporuke za poboljšanje kontrole perioperativnog bola kod pedijatrijskih pacijenata. Preporuke su didaktički podeljene prema vrstama hirurških intervencija, a obuhvataju sve nivoe kontrole bola- od bazičnih pa do naprednih metoda. Važnost ovih preporuka je i u činjenici da one uzimaju u obzir da postoje velike varijacije u dostupnim finansijskim,

ljudskim i infrastrukturnim resursima u pedijatrijskim bolnicama u zavisnosti od toga u kojem delu Evrope se ove preopruke primenjuju.

Takođe bih da istaknem naučnu monografiju koja je objavljena 2018. godine od strane LAP LAMBERT Academic Publishing pod naslovom: "Practical guide through paediatric airway". Ovaj udžbenik na engleskom na koncizan i jasan način obrađuje upotrebu laringealne maske (LMA) u rutinskim i hitnim slučajevima koji zahtevaju obezbeđivanje disajnog puta kod pedijatrijskih pacijenata.

Pored pomenutih publikacija, dr Karišik je aktivno vršila diseminaciju rezultata njenog naučno istraživačkog rada kao predavač na brojnim međunarodnim naučnim skupovima. Svoje kliničke veštine je prenosila na mlade kolege i kao instruktor na brojnim kursovima za zbrinjavanje disajnog puta u zemlji i inostranstvu koji su bili organizovani od strane Evropskog udruženja za zbrinjavanje disajnog puta (European Airway Management Society – EAMS).

Dr. Karišik je član je Evropskog udruženja pedijatrijskih anesteziologa (European Society for Paediatric Anaesthesiology-ESPA), član je veća u Evropskom udruženju anesteziologa i intenzivista (European Society of Anaesthesiology and Intensive Care – ASAIC) i član subkomiteta za zbrinjavanje disajnog puta kod dece pri Evropskom udruženju za zbrinjavanje disajnog puta (EAMS). Učestvovala je u osnivanju Društva anesteziologa i intenzivista Crne Gore 2020. godine, kojim trenutno i predsedava.

Zaključujem da u pogledu naučnoistraživačkog i stručnog rada, dr sc. med. Marijana Karišik ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr sc. med. Marijana Karišik je od akademske 2021/2022. godine pa do danas angažovana kao jedan od predavača u Visokoj medicinskoj školi u Beranama na predmetu: "Hirurgija i njega hirurških bolesnika". U okviru tog predmeta ona predaje studentima značaj i sprovođenje nege bolesnika u operacionoj sali i tokom opšte anestezije.

Odlukom Veća Medicinskog fakulteta u Podgorici o kvalitetu pedagoškog rada, (br. 197, od 02.02.2023.) kvalitet pedagoškog rada dr sc. med. Marijane Karišik je ocenjen najboljom ocenom.

Na osnovu izloženog, zaključujem da dr sc. med. Marijana Karišik i u vezi sa pedagoškom osposobljenošću i kvalitetom pedagoškog rada ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		20		58,4
2. PEDAGOŠKI RAD		2		6
UKUPNO				64,4

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu detaljne analize podnete prijave na konkurs i dostavljene dokumentacije zaključujem da dr sc. med. Marijana Karišik u pogledu stepena obrazovanja, naučnoistraživačkog, stručnog i pedagoškog rada, ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje, na način propisan Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i kriterijumima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

U skladu sa navedenim predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da izabere dr sc. med. Marijanu Karišik u akademsko zvanje DOCENT za oblast Grupa predmeta uvoda u medicinu i Hirurška grupa kliničkih medicinskih predmeta na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Nataša Popović, vanredni profesor
Katedra za Medicinsku fiziologiju
Medicinski fakultet, Univerzitet Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore br. 544/3 od 06.04.2023. godine imenovan sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje dr sci med Marijane Karišik za oblast Grupa predmeta uvoda u medicinu i Hirurška grupa kliničkih medicinskih predmeta, na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Na konkursu, od 27. 01. 2023. godine, koji je raspisan u dnevnom listu "Pobjeda", za izbor u akademsko zvanje, u statusu kliničara, iz oblasti Hirurške grupe kliničkih medicinskih predmeta i Grupe predmeta uvoda u medicinu na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore prijavio se 1 (jedan) kandidat, doktor medicinskih nauka, dr Marijana Karišik. Nakon detaljnog pregleda i analize dostavljenog konkursnog materijala, podnosim sledeći izvještaj:

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr sci med Marijana Karišik je diplomirala i stekla zvanje doktora medicine na Medicinskom fakultetu u Kragujevcu 1997. godine. Specijalizaciju iz anesteziologije sa reanimatologijom je završila na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu 2008. godine. Specijalističke akademske studije završila je na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu 2011. godine. Doktorsku disertaciju pod nazivom "Klinička procjena uticaja stresa na jačinu postoperativnog bola kod djece predškolskog uzrasta" odbranila je 2021. godine na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Kragujevcu.

Svoja profesionalna znanja i vještine usavršavala je pohađajući kurs za predavača i instruktora u zbrinjavanju disajnog puta kod prof. Roberta Grejfa, redovnog profesora na Medicinskom fakultetu u Bernu, 2013. godine, a njeno posebno interesovanje za oblast zbrinjavanja otežanog disajnog puta kod pacijenata nastalo je nakon osvajanja prve nagrade na Evropskom kongresu za zbrinjavanje disajnog puta u Istanbulu. Dr Karišik je takođe bila učesnik škole pedijatrijske anestezije i intenzivnog liječenja i urgentnih stanja u pedijatriji, koji su se održavali u Salzburgu, pod pokroviteljstvom Austrijsko-Američke fondacije, a predavači su bili profesori dječije bolnice iz Filadelfije (eng. "Children's Hospital of Philadelphia: Pediatric Anesthesia and Intensive Care and Pediatric emergency conditions"), 2009. i 2014. godine. Pedijatrijsku anesteziju je usavršavala kod profesora u Univerzitetskim dječjim bolnicama u Cirihi, Gracu i Londonu. Od 2002. do 2017. godine radila je u Institutu za bolesti djece KCCG u Podgorici a zatim ponovo, od 2019. godine do danas. U periodu od 2017. do 2019. godine, dok je radila u Univerzitetskoj bolnici "Mater Dei" (eng. "Mather Dei") na Malti, napisala je udžbenik "Praktični vodič kroz pedijatrijski disajni put" (eng. "Practical guide through paediatric airway") na engleskom jeziku. Učestvovala je kao predavač na brojnim međunarodnim naučnim skupovima i kao instruktor na brojnim akreditovanim skupovima posvećenim zbrinjavanju otežanog disajnog puta pacijenata. Dr Karišik je bila organizator brojnih naučnih skupova u svojoj zemlji. Član je Evropskog udruženja pedijatrijskih anesteziologa (eng. European Society for Paediatric Anaesthesiology-ESPA), član je vijeća u Evropskom udruženju anesteziologa i intenzivista (eng. European Society of Anaesthesiology and Intensive Care-ESAIC) i član subkomiteta za zbrinjavanje disajnog puta kod djece pri Evropskom udruženju za zbrinjavanje disajnog puta. Učestvovala je u osnivanju Društva anesteziologa i intenzivista Crne Gore 2020. godine kojim predsjedava.

Uvidom u dokumentaciju, a u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja, dr Marijana Karišik stepenom obrazovanja ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje docent.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Pregledom naučno-istraživačke i stručne biografije dr sci med Marijane Karišik, prikazano je 17 radova koji su objavljeni u časopisima koji se nalaze u bazama naučnih radova SCI/SCIE/SSCI/A&HCI u kategorijama Q1 i Q5. Dr Marijana Karišik je i autor naučne monografije koja je objavljena 2018. godine od strane LAP LAMBERT Academic Publishing pod naslovom

"Praktični vodič kroz pedijatrijski disajni put" (eng. "Practical guide through paediatric airway") i autor je poglavlja "Disajni put" u monografiji "Pedijatrijska anestezija" izdatoj od strane međunarodnog izdavača naučne literature "Akademska misao", Beograd 2020. godine. Naučno interesovanje dr sc. med. Marijane Karišik je posebno fokusirano na zbrinjavanje otežanog disajnog puta pacijenata, kao i na liječenje i kontrolu postoperativnog bola kod pedijatrijskih pacijenata.

U radu Karišik M. "Emergency pediatric airway: How to manage and keep it safe? Acta Med Croatica. 2018; 72 (Suppl. 1) 63-70." autor ističe koliko je značajno zbrinjavanje disajnih puteva u spašavanju života ugroženih bolesnika u hitnim stanjima i naglašava da je to jedna od najvažnijih vještina kojom vladaju ljekari u jedinicama hitne medicinske pomoći kao i ostalo medicinsko osoblje u vanbolničkim i bolničkim uslovima, a anesteziologu je to, svakako, osnovna vještina. Autor u radu ističe koliko je važno da zbog jedinstvenih osobitosti disajnog puta kod djeteta, njegovih anatomskih, fizioloških i emocionalnih karakteristika u različitim životnim dobima, kliničar mora znati i vladati tehnikama i alatima koje odabira za siguran i učinkovit nadzor disajnih puteva u svim scenarijima hitnih stanja. U zaključku autor kaže da je u konačnici i uvijek u hitnim stanjima, primarni cilj osigurati oksigenaciju i ventilaciju pacijenta.

U radu Karišik M. "Fiberoptic bronchoscopy versus video laryngoscopy in pediatric airway management. Acta Clin Croat. 2016; (Suppl. 1) 55:51-54; DOI: 10.20471/acc.2016.55.s1.06." autor daje odgovore na pitanja da li se treba u kliničkoj praksi zamijeniti Macintosh laringoskop video laringoskopom u svakodnevnom radu s pedijatrijskim bolesnicima? Je li video laringoskopska (indirektna) intubacija dostojna zamjena za fiberoptičku intubaciju kada je pedijatrijski disajni put u pitanju? Prema algoritmu fiberoptička intubacija u kombinaciji sa supraglotičnim alatima za zbrinjavanje pedijatrijskog disajnog puta je standard. Uspostavljanje protokola i lokalnih vodiča za upravljanje i održavanje disajnih puteva kod pedijatrijskih bolesnika, koji trebaju uvijek biti oslonjeni na važeće Evropske i Američke vodiče, te kontinuirana obuka u upotrebi alatki za zbrinjavanje disajnog puta je, neophodna. Autor podsjeća da je upravljanje disajnim putem kod pedijatrijskih bolesnika rutina u rukama iskusnog pedijatrijskog anesteziologa. Problematičan disajni put kod pedijatrijskih bolesnika je rijetkost i vezan je za anatomske i fiziološke nalaze kao što su kongenitalne anomalije i sindromi, traume, infekcije, edemi i opekotine. Autor ističe da je od suštinske važnosti u prijeoperacijskoj pripremi pedijatrijskih bolesnika obavezno korištenje prediktora za procjenu disajnog puta kao i algoritme za otežani disajni put kod pedijatrijskih bolesnika koji se uvijek sastoji od tri dijela: oksigenacije (A), intubacije (B) i spašavanja (C). Prema ovom algoritmu, ako se konvencionalnom laringoskopijom ne uspije vizualizirati glotis i realizirati intubacija, potrebno je koristiti alternativne alatke za vizualizaciju glotisa i intubaciju bolesnika. Autor se u radu osvrće i na statistiku u kojoj je konvencionalna laringoskopija uspješna i učinkovita u oko 98,5% slučajeva i zaključuje da je primarni cilj u upravljanju pedijatrijskim disajnim putem osigurati oksigenaciju i ventilaciju pacijenta pomoću opreme koju izvršilac najbolje poznaje i sa kojom ima najviše iskustva.

U radu Karišik M. "Pediatric Airway Management: Steps through the time. Journal of Surgery. 2022; Volume 07; Issue 02; ISSN: 2575-9760." autor prikazuje važnost perioperativnog sigurnog obezbjeđivanja disajnog puta i adekvatne oksigenacije koje su

imperativ u vođenju anestezije kako kod adultnih tako i kod pedijatrijskih pacijenata gdje je i izazov veći u postizanju tog cilja zbog anatomskih i fizioloških osobnosti pedijatrijskih pacijenata, posebno neonatoloških, te naglašava da je najsigurniji i najbolji okvir u obezbjeđivanju disajnog puta i sigurne oksigenacije pacijenta tokom operativnih procedura, kombinacija dobrog poznavanja anatomskih, fizioloških i patofizioloških specifičnosti pedijatrijskog pacijenta, dobrog planiranja pristupa disajnom putu, definisanju standarda minimuma potrebne opreme i implementaciji najnovijih vodiča u zbrinjavanju otežanog disajnog puta, kroz posvećenost osoblja, prvenstveno anesteziologa, kontinuiranom učenju, vježbanju i dobroj kliničkoj praksi.

U radu "Postoperative pain management in children: Guidance from the pain committee of the European Society for Paediatric Anaesthesiology (ESPA Pain Management Ladder Initiative)" *Paediatr Anaesth* 2018 Jun;28(6):493-506, <https://doi.org/10.1111/pan.13373>, koji je objavljen u časopisu Q1 kategorije, rangiran u prvih 25% časopisa po Scopusovom rangiranju, dr Karišik je koautor i jedan od eksperata Evropskog društva za pedijatrijsku anesteziologiju koja je zajedno sa svojim kolegama iz drugih Evropskih zemalja sastavila preporuke za kontrolu perioperativnog i postoperativnog bola kod pedijatrijskih pacijenata. Preporuke se razlikuju prema vrstama hirurških intervencija, a obuhvataju sve nivoe kontrole bola od bazičnih pa do naprednih metoda. Važnost ovih preporuka je i u činjenici da se one mogu primjenjivati svugdje uzimajući u obzir da postoje velike varijacije u dostupnim finansijskim, ljudskim i infrastrukturnim resursima u pedijatrijskim bolnicama širom Evrope.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		20		58,4
2. PEDAGOŠKI RAD		2		6
UKUPNO				64,4

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Pregledom naučno-istraživačkog, stručnog i pedagoškog rada kandidata, postignutih naučnih rezultata uz ispunjenost uslova propisanih Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore, kao i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja, dr Marijana Karišik ispunjava kriterijume za izbor u akademsko zvanje docent.

Predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Marijanu Karišik izabere za akademsko zvanje docent za Hiruršku grupu kliničkih medicinskih predmeta i Grupu predmeta uvoda u medicinu na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT
Prof. dr Radmilo Janković

Pored pomenutih publikacija, dr Karišik je kroz aktivno učešće kao predavač na brojnim međunarodnim naučnim skupovima i kao instruktor na kursovima akreditovanim od najvećih strukovnih Evropskih udruženja, nesebično prenosila i dijelila rezultata svog naučno istraživačkog rada među svojim kolegama.

Zaključujem da u pogledu naučnoistraživačkog i stručnog rada, dr sc. med. Marijana Karišik ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr sc. med. Marijana Karišik je od akademske 2021/2022. godine pa do danas angažovana kao predavač na izbornom predmetu "Intenzivna njega i anestezija" u Visokoj medicinskoj školi u Beranama i jedan od predavača na predmetu: "Hirurgija i njega hirurških bolesnika". U okviru ovih predmeta ona predaje studentima značaj i sprovođenje njega hirurških bolesnika u operacionoj sali, tokom opšte/regionalne anestezije i u jedinicama intenzivnog liječenja.

Odlukom Vijeća Medicinskog fakulteta u Podgorici o kvalitetu pedagoškog rada, (br. 197, od 02.02.2023.) kvalitet pedagoškog rada dr sc. med. Marijane Karišik je ocijenjen najboljom ocjenom.

Na osnovu izloženog, zaključujem da dr sc. med. Marijana Karišik u vezi sa pedagoškom osposobljenošću i kvalitetom pedagoškog rada ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje.

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblasti Pomorske nauke, na Pomorskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 10.02.2023. godine. Na raspisani konkurs javio se kandidat DR ŠPIRO IVOŠEVIĆ.

BIOGRAFIJA

Rođen sam 19. 05. 1971. godine u Kotoru, Crna Gora.

Nakon završetka srednje škole 1989. godine upisujem se na Mašinski fakultet Univerziteta Crne Gore u Podgorici. Diplomski rad pod nazivom "Izrada i ispitivanje spojnice za prostorno rešetkaste konstrukcije" odbranio sam septembra 1994. godine. Magistarski rad pod nazivom "Istraživanje uticaja mehaničkih karakteristika materijala na zahvatnu sposobnost dvočeljustnih četvoroužnih grajfera" odbranio sam 19. aprila 2004. godine na Mašinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Doktorske studije upisao sam na Fakultetu za pomorstvo Univerziteta Crne Gore 2009. godine na studijskom programu Pomorske nauke. Doktorsku disertaciju pod nazivom "Analiza strukturne degradacije brodskog trupa" odbranio sam septembra 2012. godine.

Poslove asistenta na brodomašinskoj i nautičkoj grupi predmeta na Fakultetu za pomorstvo u Kotoru obavljao sam u